
Публикуван на: 04-01-2007

Източник: [Портал Европа](#)

(по kafene.net)

Румъния и България, може би, са вече пълноправни членове на ЕС, но във всекидневния им живот бързо ще стане ясно, че са граждани на ЕС втора класа. Брюксел полага всички усилия, за да напомни на черноморските страни, че са пуснати под гаранция.

България може и да е станала член на ЕС в понеделник, но това не дава много основания на авиокомпаниите като Air Sofia да празнуват. Всъщност, за някои компании животът днес не е по-различен от това, което беше преди 1 януари. Европейската комисия отказа достъп до вътрешния пазар на ЕС за всички български авиолинии, защото остаряващият флот от самолети не отговаря на западните стандарти за безопасност. На стотици самолети беше отказан достъп до Европа, включително на 50 огромни товарни самолети "Антонов" от дните на Съветския съюз. За България това означава, че тя трябва да продължи да преговаря за маршрутите и правата за кацане с отделните страни, а не с Брюксел. И, нещата могат да се влошат: ако България не спре завинаги разпадащите се самолети до февруари, някои от авиокомпаниите ѝ могат да бъдат поставени в "черния списък" на ЕС. На компаниите, които са в този списък е забранено да излитат и кацат на летища в страни от ЕС. Брюксел отправя, също така, предупредителни сигнали по повод хроничната липса на персонал в българските национални авиационни власти.

Когато представители на ЕС наложиха наказанието на авиокомпаниите през декември, това беше първият път, когато Брюксел наложи една от "предпазните клаузи", включени в договорите за приемане на България и Румъния. Разбира се, посланието беше добре претеглено и твърдо: Европейската комисия не иска да има никаква сянка на съмнение, че нейните стандарти трябва да важат и за новите страни-членки.

Това се отнася и за други области. От понеделник румънците и българите могат да се смятат за граждани на ЕС. Техните държавни глави ще имат запазени места на масата за преговори в Брюксел с равни права, те ще имат двама комисари в Европейската комисия и ще могат да преминават през паспортния контрол на аерогарите за граждани от страните от ЕС и да представят своите паспорти цвят бордо.

Малко отворени граници

Те обаче ще бъдат членове втора категория. За период до седем години гражданите на тези страни няма да имат право да работят в редица от старите страни-членове на ЕС. Държави като Германия, Австрия и Холандия почти напълно затвориха своя пазар на труда за новите членове - така, както направиха през 2004 по време на първото разширяване на ЕС на изток, което включваше, между другото, Полша, Унгария и Чешката република. Дори Великобритания и Ирландия, които бяха щастливи да приемат имигранти по време на първата вълна от разширяване на ЕС, издигнаха този път бариери. Всъщност, единствените места, където румънците и българите ще имат свободен достъп до пазара на труда са страните от Източна Европа и две страни от Скандинавия.

Пътуването без граници също изглежда като далечна мечта за румънци и българи, поне засега.

Въпреки, че някои източноевропейски страни, които бяха част от разширяването на ЕС през 2004

ще бъдат допуснати в Шенгенската зона, датата за влизане на Румъния и България в зоната без граници не е дори обсъждана.

Най-трудният аспект за двете страни обаче остават защитните клаузи. Както и през 2004, старите страни-членки на ЕС имат право на поискат от Европейската комисия да наложи предпазни клаузи, ако специфичен промишлен сектор от нова страна-член представлява конкурентна заплаха за тяхната собствена индустрия.

В добавка Румъния и България могат да бъдат наказани, ако не изпълнят обещанията, направени преди влизането в ЕС. Това е нещо като изпитателен период - наблюдатели на ЕС ще контролират напредъка на реформите и правилното използване на фондовете на ЕС. Двете правителства ще трябва да представят годишно финансови отчети в Брюксел. Има и безбройни крайни срокове. Например, Румъния трябва да създаде служба за борба с корупцията до март месец, която ще контролира доходите на членовете на парламента и тяхното имущество.

Ако Европейската комисия заключи, че желанието за реформи спада, тогава тя може да оттегли някои права на новите членки и да ограничи достъпа им до вътрешния пазар на ЕС. ЕК може да наложи търговско ембарго върху някои стоки, да откаже да признава дипломи или да замрази структурни или селскостопански субсидии. Вече има редица изключения, свързани с вътрешния пазар, най-вече в селскостопанския сектор. Например, нито една от двете страни може да изнася свинско месо в останалата част на ЕС заради масовото разпространение на болестта свинска чума. Новодошлите са наблюдавани, също така, със съмнение по повод съдебната система. Според параграф 38 от Договора за присъединяване, ЕК може да отмени по всяко време автоматичното признаване на присъди от България и Румъния или решения на съда. За разлика от преди, ЕК няма нужда от разрешение на Европейския съд за такива санкции. Според новите бързи процедури, могат да бъдат наложени и други санкции в срок от пет дни.

До момента няма признаци за гръмогласни протести срещу начина, по който са третирани двете страни. Всъщност, доминиращото чувство е на облекчение, че тяхното членство не беше отложено за 2008.